

FISA DISCIPLINEI

Șahul în știința sportului și educației fizice

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Bogdan Vodă din Cluj-Napoca
1.2. Facultatea	Educație Fizică și Sport
1.3. Departamentul	Departamentul de Educație Fizică și Sport
1.4. Domeniul de studii	Educație Fizică și Sport
1.5. Ciclu de studii	Licență
1.6. Specializarea/ Programul de studii/Forma de învățământ	Educație Fizică și Sportivă/Învățământ cu frecvență
1.7. An universitar	2025-2026

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Șah				Codul disciplinei	E 2207		
2.2. Titularul activităților de curs - Coordonatorul de disciplină								
2.3. Titularul activităților de seminar / laborator / proiect	As.univ.dr.d.Nanu Ana Daniela							
2.4. Anul de studiu	II	2.5. Semestrul	II	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7. Regimul disciplinei	Conținut	DS
							Obligativitate	DOP

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână – forma cu frecvență	4	din care: 3.2. curs		3.3. seminar/ laborator/ proiect	4
3.4. Total ore pe semestru – forma Învățământ cu frecvență	56	din care: 3.5. SI		3.6. ST + SF + L/P	56
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual					ore
3.5.1. Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					8
3.5.2. Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					5
3.5.3. Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					4
3.5.4. Tutoriat (consiliere profesională)					-
3.5.5. Examinări					2
3.5.6. Alte activități					-
3.7. Total ore studiu individual		19			
3.8. Total ore pe semestru		75			
3.9. Numărul de credite		3			

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Nu este cazul
4.2. de competențe	Competențe TIC

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	-
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului/ proiectului	Sala de seminar dotată cu computer și videoproiector Platforma G-suite pentru învățământul online

6. Rezultatele învățării/Competențe acumulate

Competențe profesionale	<p>Valorifică și asimilează noțiunile fundamentale șahiste în scopul formării continue și globale integrate în cadrul procesului de educație fizică și sportivă, cu rol de stimulare atât a dimensiunii cognitive, cât și a celei psihomotorii și socio-afective.</p> <p>Definește, explică și aplică în mod creativ noțiunile fundamentale șahiste, strategiile și achizițiile practice în contexte formative, educative și competiționale.</p> <p>Utilizează elemente teoretice și tehnice prin adaptarea și particularizarea acestora în dezbateri specifice domeniului șahist.</p>
-------------------------	--

Competențe transversale	<p>Selectează și adaptează metode și mijloace specifice în funcție de nivelele cognitive și de vârstă ale indivizilor.</p> <p>Îndeplinește în condiții de eficiență sarcini de lucru pentru organizarea și desfășurarea activităților sportive de specialitate.</p> <p>Adaptează conținutul practic al exercițiilor în funcție de forma de organizare și efectuare a acestora.</p>
-------------------------	--

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1. Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> - Formarea și consolidarea vocabularului de specialitate - Punerea în practică a noțiunilor învățate prin efectuarea de exerciții teoretice și practice - Dezvoltarea capacității de analiză și sinteză a strategiilor utilizate
7.2. Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> - Cunoașterea unor etape și tehnici de studiu ale jocului de șah, - Perfecționarea modului de organizare a activităților specifice necesare procesului de predare-învățare în cadrul disciplinei. - Transferul deprinderilor cognitive și metodico-practice dobândite către situații concrete ale vieții cotidiene, în vederea dezvoltării gândirii critice, a autonomiei decizionale și a abilităților de rezolvare a problemelor.

8. Conținuturi

8.1. Lucrări practice	Metode de predare	Observații
1. Evoluția șahului pe plan mondial. Dezvoltarea șahului ca sport în România - direcții șahiste europene și mondiale, momente definitorii care au marcat evoluția șahului ca sport.	Prelegere. Vizionare materiale. Conversație	4 ore
2. Incursiune teoretică – definirea șahului în literatura mondială și națională, etimologia cuvântului șah, publicații reprezentative în țara noastră, personalități emblematic.	Prelegere. Vizionare materiale. Conversație	4 ore
3. Sisteme de clasificare șahistă – categorii, norme, punctaj ELO.	Prelegere. Exemplificare. Conversație	4 ore
4. Aspecte tehnice șahiste – noțiuni de bază, tabla de șah, regulament șahist.	Prelegere. Exemplificare. Vizionare Materiale	4 ore
5. Mutarea pieselor: - pion, cal, nebun, turn, dama, rege. Mutări speciale: - rocada mica, rocada mare, transformarea pionului, mutarea en-passant.	Exemplificare. Vizionare Materiale Program specialitate. Exerciții practice	4 ore
6. Etapele partidei de șah: - deschidere (clasificarea deschiderilor), - joc de mijloc - final.	Exemplificare. Vizionare Materiale Program specialitate. Exerciții practice	4 ore
7. Finalizarea partidei: șahul - matul.	Exemplificare. Vizionare Materiale Program specialitate. Exerciții practice	4 ore
8. Sisteme de atac: - atacul dublu - atacul liniar - legarea figurilor	Exemplificare. Vizionare Materiale Program specialitate. Exerciții practice	4 ore
9. Sisteme de atac la rege: - regele în rocadă - regele în centru.	Exemplificare. Vizionare Materiale Program specialitate. Exerciții practice	4 ore
10. Matul într-o mutare - teorie și exemple.	Exemplificare. Vizionare Materiale Program specialitate. Exerciții practice	4 ore
11. Matul în două mutări – teorie și exemple.	Exemplificare. Vizionare Materiale Program specialitate. Exerciții	4 ore

	practice	
12. Impactul cognitiv și psiho-social al șahului asupra copiilor de vârstă școlară.	Prelegere.Conversație	4 ore
13. Predarea șahului la copii de vârstă școlară și principalele procese psihologice implicate în șah.	Prelegere.Conversație	4 ore
14. Utilizarea tehnologiei și a programelor de analiză. Viitorul în șah	Prelegere.Vizionare Materiale Program specialitate	4 ore

Bibliografie:

1. **Ceteraș, M.**, (2017), *100 Teste de Șah. Atacul asupra regelui*, Ed. Unirea, Alba Iulia.
2. **Ceteraș, M.**, (2011), *Ghidul jocului de șah pentru elevi*, Ed. Unirea, Alba Iulia.
3. **Federația Română de Șah**, (2015), Manualul arbitrilor, București.
4. **Federația Română de Șah**, (1991), *Cursul de formare a antrenorilor de șah. Culegere de lecții*, București.
5. **Kasparov, G.**,(2017), *Deep Thinking: Where Machine Intelligence Ends and Human Creativity Begins*, Public Affairs Publisher, New York.
6. **Nanu, C.C., Coman, C.**, (2023), „*Monografia șahului românesc*”, Ed. C.H.Beck, București.
7. **Neishtadt, Y.**, (2011), *Improve Your Chess Tactics: 700 Practical Lessons & Exercises*, New In Chess Publisher.
8. **Sala, G., Gobet, F.**, (2016), *Do the Benefits of Chess Instruction Transfer to Academic and Cognitive Skills*, Educational Research Review, 18, 46-57.
9. **Ungureanu, V., Danilov, V.**, (2021), *Jocul de șah - Manual pentru anul II de studiu*, Ed. Taida, Iași.
10. **Zezulkin, J.**, (2024), *School of Chess Tactics. Basic Motifs of Chess Combinations*, Caissa Chess Store Publisher, Poland.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunităților epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul disciplinei este coroborat cu așteptările reprezentanților comunității, a asociațiilor profesionale și angajatorilor respectând cerințele legilor în vigoare.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1. Criterii de evaluare	10.2. Metode de evaluare	10.3. Pondere din nota finală
10.4. SI (curs)	-	-	-
10.5. ST /L/ P	-Înșușirea noțiunilor și a termenilor de specialitate - Capacitatea de a comenta și de a rezolva situații practice șahiste - Activitatea în cadrul seminariilor	Evaluare finală scrisă Evaluare curentă	90% 10%

10.6. Standard minim de performanță 50%

1. Cunoașterea și însușirea noțiunilor fundamentale, a procedurilor metodice precum și a mijloacelor de rezolvare a obiectivelor instructiv educative specifice domeniului de activitate.
2. Promovarea examenului presupune obținerea la examenul final a notei minime 5 (cinci), la care se vor adăuga punctele corespunzătoare celorlalte activități punctate anterior: prezența la Lucrări practice în proporție de minim 50% .

Data completării
19.09.2025

Semnătura titularului de seminar

Semnătura directorului de departament

Data avizării în
departament
30.09.2025

As.univ.drd Nanu Ana Daniela

Conf. univ. dr. Milon Alexandra-Gabriela